

ತೋರಿಸಿರುವ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಡಿಚಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—1941-42ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು, 1949-50ರಲ್ಲಿ 14 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ನಿಧುಲಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈಗೂ ಈಗೂ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸೇಕೆಡ್ 400ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ 8 ಆಣೆಗಳಿದ್ದ ಖರ್ಚು, 14 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಲಿಟರೆಸಿ ಎಂದಿತ್ತು.

ಈಗ ಅದು ಅದರ ವಜ್ಯುಕ್ಲೇಷ್ ಎಂತ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೧ Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want to know whether the accounts are being audited every year?

Sri T. SIDDALINGIAH.—Notice.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ತಾವು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಪುಡುಗನನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಏನು ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಚಿ. ನಿಧುಲಂಗಯ್ಯನವರು.—ತಲೆಯೊಂಟೆಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Here the question is about the amount that has been spent on Adult literacy drive in the State. Are the Government aware that the expenditure per head of literate, which was only eight annas in the year 1941-42 has risen to Rs. 14 per head?

Sri T. SIDDALINGIAH.—There is room for misunderstanding. Adult literacy is different from adult education. Adult education includes organization of literacy classes. I think you are satisfied with the answer.....

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We have been paying Rs. 3 per head to the teacher and we have been spending Rs. 14 per head as is disclosed from the figures. The difference viz., Rs. 11 is the over-head charges. Are the Government aware of it?

Sri M. N. JOIS (Mysore District—General).—That does not arise since the Hon'ble Minister has plainly stated that Rs. 14 includes adult literacy as well as adult education. The question of Rs. 14 does not arise at all.

Sri T. SIDDALINGIAH.—Apart from what we pay to the teachers, there are other items of expenditure in regard to

adult education. These are the items.

(a) Organization of literacy classes, apart from payment to teachers, (b) Organization of libraries, about 2,000 of them in the whole State, (c) Conducting general education lectures. Audio-visual aids like the magic lantern, (d) Conducting people's colleges, (e) Publication of graded books for literacy classes and libraries, (f) Reviving and encouraging folk-arts as a means of popular instruction and recreation, (g) Research in adult education methods, and (h) Propaganda and publicity for adult education.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that pressure has been brought repeatedly on Government to stop this adult literacy drive and hand it over.....

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ adult literacy drive ನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

Sri T. SIDDALINGIAH.—Not so far as the Government are aware.

Mr. SPEAKER.—Question time is over.

THE BUDGET FOR 1950-51.

Second Stage—Voting on Demands for Grants.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Voting on Demands for Grants for the year 1950-51 will be taken up now.

Demand No. 7—12. General Administration.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 22,44,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'General Administration'."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 22,44,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'General Administration'."

ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಬಹುಮಾನವಿಟ್ಟಿರುವ
ಮೊತ್ತ ಸೂಚನೆಗಳಿಗಾಗಿ, 69, 71, 74, 84,
86, 90, 101 ಮತ್ತು 104.

69ನೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್
ಫಾರೂಖ್ ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

Termination of the services of Sri Puttaraj Urs.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM
(Chitaldrug cum Tumkur—Muslim).—
Sir, I beg to move :

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 22,44,900 be reduced by Re. 1 (to raise a debate on the recommendation of the Mysore Government to the States Ministry regarding the termination of the services of Sri Puttaraj Urs)."

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
Sir, I desire to raise a point of order. The cut motion which has been tabled by the Hon'ble Member reads as follows :

"The demand under the head " 12. General Administration " for Rs. 22,44,900 be reduced by Re. 1 (to raise a debate on the recommendation of the Mysore Government to the States Ministry regarding the termination of the services of Sri Puttaraj Urs)."

The House is aware, Sir, that a point of order was raised yesterday in connection with another cut motion relating to the transfer of enclaves from one Government to another, from the Mysore Government to the Madras Government and *vice versa*. On that occasion, I raised that the constitutional aspect involved in the matter of discussing such subjects had got to be examined very carefully. You were pleased to point out that this matter would be debated and a considered ruling given for future guidance. I think that a time has come when we have got to take this up in right earnest and come to a decision.

The present cut motion also is one of a kind, the discussion on which has got to be allowed or disallowed by the Hon'ble Speaker after arriving at a decision on the main constitutional aspect involved. At the very outset, I want to make it clear that so far as the subject covered by the cut motion is concerned, the Government of Mysore are not anxious to avoid a discussion. They are prepared to give all information to the Hon'ble Members with regard to this matter. So far as the Government are concerned, I am not

raising this point of order with a view to avoid discussion merely for the sake of it, but I raised this point of order with a view to clarify, with a view to clear the ground, so far as the constitutional aspect is concerned. I think it will be readily conceded that, so far as the orders of the Government of India are concerned, and so far as any specific action that may have been taken by the Government of India is concerned, this House cannot properly subject such things for a debate on the floor of this House. I do not think that I need advance any arguments in support of such a contention because I assume that there is no difference of opinion regarding that aspect. I will later on refer to the recent ruling given by the Hon'ble Speaker of the Indian Parliament in regard to the adjournment motion tabled to discuss the escape of Mir Laik Ali from Hyderabad. The Speaker there after considering all aspects relating to that particular matter laid down a certain definite ruling to the effect that since it was a matter that pertained to the State Administration of Hyderabad, it would not be proper for the Indian Parliament to discuss it either by way of an adjournment motion or otherwise. The constitutional stand taken was that, though the Government of India has some kind of direct or indirect control over the administration of Hyderabad, particularly in relation to the section in the Constitution of India which provides for control over the administration of Part B States, even conceding all that, since the maintenance of law and order was the direct responsibility of the State concerned, it would not be proper to allow a discussion on such a subject on the floor of the Indian Parliament.

The reverse position is also equally true. Whenever the Government of India takes any particular decision or issues any particular order in the exercise of the power vested in them under the provisions of the Indian Constitution, that cannot be made the subject-matter of discussion in any State Legislature whatsoever, whether in Part A State or Part B State. So that is quite clear.

Then the question arises, Sir, to what extent can such orders be debated on on the floor of this House in the guise or under the pretext of discussing any recommendation that a State Government might have made to the Government of India with regard to any particular matter. Now, I want to divide these categories of subjects regarding which the Government of India have come to a decision and issue any order. There are some powers vested in the Government of India by the provisions of the Indian Constitution specifically. Matters relating to the High Court belong to that category and there can be no doubt about that. If the Hon'ble Members read the relevant provisions in the Indian Constitution regarding the judiciary, it becomes quite clear. There are some other actions taken by the Government of India or orders issued which are not in pursuance of any specific article under the Indian Constitution, but which are on the basis of administrative exercise of authority; I refer to matters relating to food and certain other departments like that in regard to which the Government of India take decision and issue certain orders after consultation with the State Government concerned.

I may straightaway admit that so far as such administrative action of the Government of India is concerned, it is not because of any specific inherent power vested in them by the Constitution. The recommendation or the advice or the suggestion given by the State Government in that behalf can legitimately be debated upon on the floor of this House. Take for example food control and other controls. There is no statutory power vested in the Government of India with regard to this matter. And if the State Government gives any advice or any opinion after being consulted about these things in conferences or elsewhere, then, certainly the State Government cannot take up the stand that the Government of India have decided themselves, and as such the responsibility of the Government of Mysore is not to be called in question and debated upon or anything of that kind. But with regard to the second category, *viz.*, matters

emanating from the Government of India in the shape of orders, notifications, etc., by the exercise of the powers definitely and specifically vested in them by the provisions in the Indian Constitution, the recommendations of the State Government, whatever they may be, cannot be the subject-matter of debate on the floor of this House. I want to make one position quite clear. The argument may be that the advice of the Ministry concerned with regard to any particular matter is a legitimate subject for being discussed on the floor of this House. I am aware of certain rulings and conventions laid down, not only in the House of Commons but also elsewhere, where the advice of the Ministry is a legitimate subject for discussion in Legislature. Now, Sir, regarding that point, I want to make a distinction. If the advice of the Ministry with regard to any particular matter has got a compelling effect or in other words binds the Constitutional Head of the State to accept that advice and orders emanate from the Constitutional Head because of such advice of the Ministry, then, I submit, the advice of the Ministry is a legitimate subject for discussion on the floor of this House. Supposing we advise His Highness to do a particular thing; His Highness issues an order with regard to a matter on the advice of the Ministry; though we may be inclined to take cover under the pretext that it is His Highness that has done it and such advice as the Ministry may have given cannot be the subject-matter for debate on the floor of the House—well, that is far from our intention—the responsibility of the Ministry is definitely involved and therefore the responsibility of the Ministry is a legitimate subject for discussion on the floor of the House, because on the exercise of the Ministry's responsibility, on the advice tendered by the Ministry to His Highness, certain action is taken by the Constitutional Head of the State, namely the Rajpramukh. But so far as any advice that might have been tendered or recommendations that might have been made or any suggestion that might have been given by the State to the Govern-

ment of India on their request or *suo moto*, is concerned, I submit, that that is not a subject-matter for discussion on the floor of this House, because the Ministerial responsibility is not involved in so far as the final act of the Government of India is concerned. In a case of this kind, namely the final act of the Government of India, the responsibility technically speaking is theirs and theirs alone. And constitutionally also, it is open to them to take action either accepting or rejecting the advice or recommendation or suggestion emanating from any State concerned. It would be readily conceded—I am not having this particular case in mind at all, I am only enunciating the general constitutional position—that so far as the Government of India is concerned, there is no question of advice to the States Ministry of the Government of India. We have.....

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am mentioning only about the recommendation.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am coming to that. Because there has been a well-established practice to discuss the advice of the Ministry on the floor of the Legislature, I am making this distinction between the words 'advice' and 'recommendation'. It is true that advice of the Ministry could be discussed on the floor of the House. But, I am just now saying that so far as this category of subjects is concerned, there can be no advice to the States Ministry of the Government of India from the Ministry here. It can only be a recommendation, as it is stated here; it can only be a suggestion or something of that kind. I submit that a recommendation of this kind cannot be the subject-matter of debate on the floor of this House. We are to lay new constitutional precedents in this matter. In the new constitutional set-up the Government of India can do some things in accordance with the provisions of the Constitution of India. The States concerned have no responsibility for the decisions taken; the States concerned cannot criticise the States Ministry of the Government of India for the decision taken. And as I have

already indicated, the recommendation or the advice, whatever it may be, has on y recommendatory value. I will give one example. Forget this particular case. I would give another example. According to the new Constitution, it is the President that has got to appoint a Judge of the High Court or the Chief Justice of any High Court. A certain procedure is laid down as to how the President has to exercise that authority undoubtedly vested in him. Now there is a vacancy, say in the Mysore High Court and the President issues orders, let us assume. He might consult the Chief Justice. He might consult the Rajpramukh and the Rajpramukh will naturally be advised by the Ministry with regard to this particular matter. Supposing the order emanates appointing so and so as High Court Judge in the vacancy created. Then, it may be argued that the opinion given by the Ministry here to the Rajpramukh and the opinion given by the Rajpramukh to the authorities concerned with the Government of India—all that can be debated upon on the floor of this House on a cut motion of the kind which we are dealing with just now. But I submit that it cannot be done. Filling up High Court vacancy and removal of a High Court Judge, whatever it be, under the new Constitution cannot be debated upon on the floor of this House. If we admit that it can be debated upon here, then every time High Court Judges are appointed, every time that power is exercised by the Government of India in consultation with the State, the matter could be reopened here on the floor of the Legislature and debate carried on on that particular matter. It is for the House and for you, Sir, to consider the consequences of such a position, if it is allowed for the first time in this connection. I want to submit, Sir, that matters like this in regard to which the Government of India have power and authority to act, even though it may have been in consultation with the Ministry of the State concerned or even though there might have been correspondence with the Government of the State, could not legitimately become subject-matters of discussion or debate on the

floor of this House. I think I have enunciated the general position.

Mr. SPEAKER.—In certain matters the President can consult the Rajpramukh, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Exactly. It is with regard to certain matters regarding which the Government of India or any authority prescribed by the Government of India can act taking the opinion of the Government concerned or the Rajpramukh concerned, that I say there cannot be discussion on the floor of this House. I gave you one prominent instance. I can give some more, but I do not want to take the time of the House. Take for example the question of filling up the vacancy of a High Court Judge—the appointment of a High Court Judge. The same procedure will have to be followed. And you cannot discuss such a question. Even under the old Constitution, Sir, the appointment of a High Court Judge could not be debated upon on the floor of this House. It was the prerogative of His Highness the Maharaja of Mysore and it was not being allowed to be debated; much less so now when the appointing authority is not His Highness, but the Government of India.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—That was by virtue of a specific provision under the Constitution Act and the Rules.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Quite so. I do admit that. That was the position before January 26th. But when at a time we were acting according to our old Constitution no such order emanating from His Highness in relation to the High Court was debatable on the floor of the House, I do not think that in a case where the Government of India is entrusted with the power and authority, it would be a proper matter for discussion on the floor of this House. In fact the shifting of the authority from the Rajpramukh to the President of the Republic so far as this subject-matter is concerned, strengthens my position rather than weakening it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ consult ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ

ರಾಜ್ಯಾಂಗದವರು ವಂತೆ consult ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That aspect may be examined. But so far as the matter covered by this cut motion is concerned, there was no obligation to consult the Rajpramukh or the Ministry. Article 376 of the Constitution makes it quite clear whether action has to be taken by the Government of India with or without consultation of the Rajpramukh or the Government concerned and whether it is obligatory for them to take their opinion. You, Sir, have been pleased to raise another point that, in matters in which there is a specific provision and there is a specified obligation on the part of the Government of India to consult the Rajpramukh or consult the Government concerned, whether in such matters the advice tendered or the recommendation made by the local Ministry cannot be debated. That is a matter which requires some examination. For the moment as I am thinking about it, I think ordinarily speaking they cannot be made subject-matters of discussion on the floor of this House. I have given one example already, namely, the appointment of a High Court Judge. To-morrow an appointment will be announced by the President and whether in such a case the recommendation made by the Ministry or the Rajpramukh may be the subject-matter of discussion on the floor of this House, I have already stated that such matters shall not be proper matters for discussion and I have given several instances. This being the general position, I submit that this cut motion is not in order. Whatever the decision regarding the general position, in view of the question you have been pleased to put so far as this cut motion is concerned, I submit it is inadmissible.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, I am rather taken by surprise by the point of order raised by the Leader of the House. Of course he has argued the case like a seasoned lawyer. To give an effective reply to him requires a good deal of study. I thought that this chapter was closed and a ruling was given by your

good-self Sir, on the first day when I raised a discussion on the Rajpramukh's speech.

VOICES.—Not audible.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is not my mistake, but of the mike.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—He is too tall, Sir; that is the whole difficulty.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, the first day alone, the Leader of the House raised the objection that this should not be debated upon and was beyond the purview of this House.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—When?

Janab J. MAHOMED IMAM.—On the first day when I spoke on the Rajpramukh's Address, you (the Leader of the House) raised a point of order regarding this question and I think the Speaker was good enough to give a ruling and allowed me to go on and offer my comments on that subject. I think that was the Speaker's ruling. Now it is out of order for my friend to raise that question again, because the President's ruling once given is final and cannot be debated upon again.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Rulings are revised. There are many precedents.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Secondly, I may say that it is not such a close preserve of the Government of Mysore nor does it relate to the prerogative of the President or the State may also quote for instance that this question was considered and debated freely and publicly in Parliament itself. A question was raised in the Indian Parliament not by a Mysorean but by a non-Mysorean and the Minister-in-charge, Sardar Vallabhbhai Patel, was pleased to give us all relevant information which information till now we were entirely ignorant of. Sir, I am not very much concerned about this case now, nor do I hold any brief for Sri Puttaraj Urs.

(Interruption by Government Benches).

I am not going into the merits, please listen. My fear is that if the argument of the Leader of the House is accepted,

then the privileges of this House are greatly affected. I am concerned with the future of this House and its powers which depend upon the ruling given by the Chair. My friend has raised two points. He says that the House has no powers to discuss the administrative matters of the Centre even of they affect the State.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—No, I did not say so.

(Interruption).

Janab J. MAHOMED IMAM.—You can correct me afterwards. As I understand, Sir, he said that it was a matter to be decided whether this House can discuss on any matter settled by the States Ministry

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am sorry, I have again to make it clear. I made a difference between administrative matters and powers exercised by the Government of India in virtue of specific authority vested in them by the provisions of the Constitution.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I will take his words; it comes to the same. Whether this House is not competent to discuss on the powers exercised by the Government of India, even though they affect the State, is the question to be considered. *(Interruption).* Sir, this is an important matter. If my friends will allow me to go in my own way, it will be very helpful.

Secondly, he has also raised a question, if I remember correctly, subject to correction, whether this House is competent to discuss on any matter done in the exercise of the power of the President of the Union. Thirdly, whether this House is competent to discuss on any recommendation made by Government of Mysore to the States Ministry.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—In relation to the powers exercised by the President of the Union.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Before this Constitution came in, there were certain powers exercised by His Highness the Maharaja under Section 47 of the Government of Mysore Act. It was a question

of prerogative and His Highness the Maharaja by virtue of that section enjoyed a definite prerogative and whatever was done under his powers of prerogative, was excluded from the purview of this House and they were considered as excluded subjects, and at that time excluded subjects were not allowed to be discussed in this House. For example, entertainment of guests or the appointment of High Court Judges. So, there was a definite provision excluding them from the purview of this House. Now, we can take the whole of the Government of India Act. Is it anywhere stated in the whole of the Act, that either the States Ministry of the Government of India, or the President of the Republic enjoys any prerogative powers? Or is it anywhere stated in the whole of the Constitution that any of his acts is excluded or could not be debated upon? On the other hand, if you take article 203, it states:

"203(1) So much of the estimates as relates to expenditure charged upon the Consolidated Fund of a State shall not be submitted to the vote of the Legislative Assembly, but nothing in this clause shall be construed as preventing the discussion in the Legislature of any of those estimates."

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It is specifically stated.

Janab J. MAHOMED IMAM.—My friend was pleased to say that the appointment of the High Court Judge by the President cannot be discussed in this House. That is what he said. My contention is, according to this section we cannot vote if it is right or not, but we have a right to discuss when the funds are met from the State's Exchequer. It does not preclude us from discussing.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not all those estimates.

Janab J. MAHOMED IMAM.—'Nothing in this clause shall be construed as preventing the discussion' means that we can discuss their pay, expenditure, their status, etc. Under this, it gives us power to discuss about the position of a High Court Judge just as we do in regard to any other expenditure. So, Sir, under this clause, this House is competent to discuss matters concerning High Court because we

meet the expenditure. It is the Mysore Government that pays them and not the Government of India and this article empowers us to discuss.

Secondly, regarding the powers exercised by the Centre, my friend was pleased to state that we cannot discuss it. If the Centre exercises its powers in respect of any other State, say Hyderabad or Jaipur, certainly we have no power to discuss. But that administration is one unit now because Mysore forms part of Indian Union. Mysore Government administers certain matters concerning the State of Mysore and the Government of India also administers Mysore on certain other matters. So, the administration so far as Mysore is concerned, both by the Government of Mysore and by the Government of India must be taken up as a whole when it relates to the administration of Mysore.

Sir, I am afraid, none of the points raised by him is supported by any relevant clause in the Indian Constitution.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Hon'ble Member has missed all those points.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Is it anywhere stated in the Government of India Act that the State Legislature cannot discuss the powers exercised by the States Ministry of the Government of India?

MR. SPEAKER.—What would be the effect of discussing such a thing here? Supposing you discuss it.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

I will give one example, Sir, Under the Constitution nowhere is it stated that we are precluded from discussing the administrative matters or the administrative functions of the Central Government or the President by the local legislatures when it affects their own places. Now, they are integrated subjects. The Centre has got direct responsibility in some

matters. It is quite obvious that this House can raise a debate and the Constitution does not prevent it. I will give one or two examples. For example, we have handed over certain subjects to the Centre—income-tax and miscellaneous taxes. Supposing, Sir, they increase the tax. This House has got power to offer its views. Or, one day, by virtue of their power, they may say, 'Mysore may be handed over', or they may do certain acts which will affect the integrity of the State. Has not this House power to discuss them? It may not be binding on them. But, to say that this House has absolutely no voice concerning the action of the Government of India or the President would mean digging our own grave and we will be rendering ourselves quite helpless. Our administrative matters are inter-related with the Government of India. Our future depends, our happiness depends and the welfare of the people depends upon them. And we are the representatives of the State, and if we are prevented from discussing, then I think, this House will not be worth its existence.

Sir, the second matter is about the President. The only protection and immunity the President or the Rajpramukh enjoys is under article 361 of the Constitution of India.

"The President, or the Governor or Rajpramukh of a State, shall not be answerable to any court for the exercise and performance of the powers and duties of his office or for any act done or purporting to be done by him in the exercise and performance of those powers and duties."

These are the immunities and privileges that he enjoys. He certainly does not enjoy the right or immunity from being discussed relating to the exercise of his powers. Every act is done in the Centre in the name of the President as every Government measure is done in the State in the name of the Rajpramukh. Even Bills that are introduced here are introduced by the order of the Rajpramukh. To-morrow, when we discuss the Bills, my friend can say that the Rajpramukh has ordered the introduction of the Bill and we cannot discuss.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I did not say so, but I made the position

absolutely clear that all such things do come within the purview of this House. He is presuming that I have said what I did not say and then he is going on making a statement on that assumption.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am offering my own remarks.

Sri L. SIDDAPPA.—He is making it as an analogy.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Wrong analogy.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Every act of the Government of India is done in the name of the President. Whatever is done by the President is presumably done by the Government and all orders are issued by the Government. Whatever the President does, it is not his personal affair, but the affair of the Government of India. As such, his action is practically the action of the Government of India and the action of the Government of India is subject to debate not only by the Parliament but also by this Legislature when it affects the welfare and interests of the State.

At present, the issue is very simple and my friend has complicated it. My motion is this: '.....to raise a debate on the recommendation of the Mysore Government to the States Ministry.....' About this, we were not aware until Sardar Patel made this disclosure and he was also kind enough to refer to this. Cannot this House discuss on the recommendation of our own Government and Members of Government who are responsible to us? A motion can be tabled according to rules on any matter of public interest which concerns the administration of the State. Does not the recommendation of the State form part of the administration of the State? If so, it comes within the jurisdiction of this House. They cannot claim any special privilege. The law does not give them any privilege. In fact, since they are Ministers responsible to this House, every one of their actions could be placed before the House and they are bound to account for it. My question is mainly directed against the recommendation of the Mysore Government to the States Ministry. We want to know what it is. It does not concern about the action of

the Government of India. We are now concerned with our own Government. Let them take us into confidence and it is entirely within our right to demand as to what the recommendation was, because we are their masters and they must obey us.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—According to rules of procedure.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Yes. Let my friend point out wherein it is stated that this House cannot question about the recommendation. It is not their privilege. If it had been the privilege, Sardar Patel himself could not have given the reasons.....

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Sardar Patel did so in a matter which concerned the India Government.

Janab J. MAHOMED IMAM.—The fact remains that the Government of India had taken the public into their confidence and given out the reasons why they took the action and they have specifically stated that this is the action of the Mysore Government.....

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I would like the Hon'ble Member to be more careful in the choice of his words. No action is of the Mysore Government's. Recommendation is that of the Mysore Government. Please use the word that has been used. Do not complicate matters by using wrong words.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am a layman and I am asked to reply to his lengthy arguments without notice. So he must have some consideration and indulgence towards me. He said that it was on the recommendation of the Mysore Government that action was taken. So the recommendation is not at all a privileged one or a secret one. In fact, they shall not keep away any matter in confidence from this House and if there is any provision which says that the recommendation must be treated as a secret one, my friend will kindly show it. In the absence of any such provision, this House is perfectly at liberty and it has every power to debate and to raise a discussion on the recommendation. This Government is a Democratic Government. They are here by virtue of the people's support.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Why all this? It is all admitted.

Sri L. SIDDAPPA.—Otherwise, you would come up for criticism because you are responsible for the people.

Janab J. MAHOMED IMAM.—This responsibility lies on the people. We are the representatives of the people. (*Sri K. Chengalaraya Reddy: Hear, hear*). The sovereign power is transferred to us and till the next election comes up, will vest in the Members of the Legislature. We have unlimited powers. The sovereign power is vested in the Members of this House. They have got every power to ask for an explanation. It is a Democratic Government. You should not hide and the more you hide and conceal, the more it would raise suspicion and speculation. Face the issues boldly and make a bold statement. A lot of speculation is going on in and out. Take us into confidence and give us an opportunity. The Constitution does not prevent me from discussing this matter. The Constitution does not preclude us from discussing the action and function exercised by the President. Thirdly, it is a matter relating to the recommendation of the Government of Mysore to the States Ministry and we are not precluded from discussing their action, because they do not enjoy any special power and special immunity. On these grounds, I submit that the point of order raised may be ruled out.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರವರೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಕೂಡಲೇ ಹೀಗೆಯೇ ಸರಿಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ವಿಷಯ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಬಂದಾಗಿ ನಂದಲದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳೇನಾದರೂ ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದು ವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದುದಾಗಿರುವುದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಬಹಳ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ; ಈಗಿನ ಹೊಸ set-up ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ precedent ಗಳನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯದಿವಸ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 'ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಎಲ್ಲವೆಂದು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೋಗಿಬಾರದೆಂದು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಫೆದರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಷ ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವೇನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗ ಬಹುದು. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೀಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾವು ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಟ್ಟು ಆ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ಈದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸೂಚನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಫೆದರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿರವರೇ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ರೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು embarrassing ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂ ದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I do want to give due respect to the ruling of the Chair and I am not pressing the cut motion. But apart from that, I hope, you will give an opportunity for all the members of the House to speak on this subject on the day to be set apart and come to a conclusion.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Sir, I just want to say one thing in relation to the speech made by my Hon'ble friend Janab Mahomed Imam. It has nothing to do with the point of order. Mr. Imam referred to democracy, democratic Government, sovereignty of the people, representation of the people, etc. I mostly agree with him in what he said in relation to these matters. Personally I would have been very glad to take this House into confidence and give all possible information regarding this particular incident and regarding the recommendations that were made by the Government of Mysore. I indicated this in the very beginning itself. But I was anxious to raise the constitutional and technical aspects involved in this particular subject. I was only anxious about that. So let not my Hon'ble friend be under the impression that the point of order was raised in

order to deprive or avoid discussion on this matter. It was far from my intention. Personally I would have been very glad to give all possible information regarding the subject if it is ordinarily rather legitimately admissible in accordance with the provisions of the Constitution.

*Sri. H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—Sir, I would like to submit that henceforward we will have many subjects relating to both the Government of Mysore and the Government of India and in all these cases we will have to take a definite course of action. We will have to consider many important subjects which will have relationship with the Government of India, as rightly pointed out both by Hon'ble Mr. Imam and the Leader of the House. Therefore we have to take a definite stand as to what should be our relationship. For every thing if we take shelter under that clause, it will be rather difficult for most of us to express our views with that freedom of speech which the Constitution has provided. In a Legislature like this if the freedom of speech and freedom of expression should be curtailed, I am afraid that the Fundamental Rights will be curtailed.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Sir, I rise to a point of order. I do not know how this debate could be continued on this basis. The Speaker was pleased to give a ruling and again the Hon'ble Member is raising the same points raised by Mr. Imam.

(Sri H. M. Channabasappa's interruption.)

Sir, I am speaking on a point of order and have not yielded the floor to the Hon'ble Member.

I was just stating that these very points have been canvassed by the Hon'ble Speaker. On Mr. Imam's submission to discuss the merits or demerits, the Chair has been pleased to give a ruling that the subject would be taken up on a future occasion. I do not think that the same points should be raised again and again and certain opinions expressed in regard to which further statements have to be made by others.

Mr. SPEAKER.—The Chair has already stated that all the points that have been raised by the Hon'ble Leader of the House as well as by the Hon'ble Leader of the Opposition will be taken into consideration.

Need to improve efficiency in the administration.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District)—General.—Sir, I beg to move:

"The demand under the head "12. General Administration" for Rs. 22,44,900 be reduced by Rs. 100 (to stress the need to improve the efficiency in the administration)."

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District)—General.—Sir, the cut motion is too vague. As I understand, cut motions must be specific and must deal with specific matters; they must not be vague. The present cut motion is to stress the need to improve the efficiency in administration which is too vague and cannot conform to a cut motion.

Mr. SPEAKER.—I think the cut motion is in order.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—Thank you for the ruling.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಪೀಠಿಕಾರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದಿಂದ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೀಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಪ್ತಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು, ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಕೂಡ ಒಂದು ತೆರದ ನಿರಾಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತೆರದ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಈ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲರವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ lowest rung of the official cadre ನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರಗೂ, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿನ ತೀರ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಗೂ ಹೋಗಿದೆ.

ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ವರದಿಗಳಿಂದ ತೇರಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತನಾಡು

ವುದಾಗಲಿ, ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ ಕೇಳಿ ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ನಿಜಾಂಶವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಸಹ ಇಂಥಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂಬ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಕಾಗೆ ಹಳ್ಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿದೆ. ಕಾರಣ ತರದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರೆಯದಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರುಕಾಸಿನ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಯಾವ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ.

ಶ್ರೀ ದಬ್ಬು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಆಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಒಂದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಳೆಕಲ್ಲು ರಂ‌ಡಿಪಾರ್ಕ್‌ಪಂಚನಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಕಡೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವರು ತಿಳಿದು, ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸ್ ಮಾಡಿ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. 1948ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸರು, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೂ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೈಲ್‌ವೂ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರ ಕೆಲಸ ವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪೋಸರ್ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮಾನು ಬೇಕು. ನದಿಗೆ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಪ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲವೂ ಮಂಜೂರಾಗುವವರೆಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 1949ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರುವುದು 1948ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈವರಿ ನ್ಯೂರು ಕಟ್ಟಡ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಲು ಕಟ್ಟಡ ಪುರಾ ಆಗಿದ್ದುವು. 1948ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೋ 1950ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು (ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು).—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೂ ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ, ಅದರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲಿ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡವೂ ಸಹ 1948ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಹೇಗಿತ್ತೋ 1950ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯತ್ತು. ಪುರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವಾ ದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲ ಸಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೇಗಿ ದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ 1947-48ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಡ್ವೈಸ್‌ರೀಪೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಆ ವರ ದಿಯು 80ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಯೋಜನೆಗೆ 13 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ 2,13,838 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಗ್ರಾಂಟು 3 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು 99,671 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"6 and 7.—The Department explains that the saving is due to the proposals of the Department for certain schemes sent to Government not having been received fully sanctioned during the year."

ಆ ಮೇಲೆ ಸಿರ್‌ ವರ್ಕ್ಸ್. "Where a sum of Rs. 3 lakhs has been provided, not a single pie has been spent."

I am referring to post-war activities and the note is very interesting.

Under Irrigation works it is stated as follows:—

"The entire grants under item (i)–(c) and portions of grants, under items (i)–(d) and (b) to (i) and (k) to (n) were surrendered,"

ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಯೋಜನೆಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 1,50,140 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮೈಸೂರು ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಾರ್ಮಲ್ ಬಡ್ಡಿ ಆನ್ವಯ 5 ಲಕ್ಷ, ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಕೌಂಟ್‌ನೋಡಿದರೂ ಆ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಈಗ 1947-48 ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರದಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ 1948-49 ಮತ್ತು 1949-50ರ ಆಕೌಂಟ್‌ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟರೆ ಆಗ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

I am particularly referring to another aspect, viz., review of the administration report which is an administrative matter. I remember that on a previous occasion, when the Hon'ble Minister for Home was the Deputy Leader of the

Congress Party in the then Legislative Council, he referred to this aspect while criticising the previous administration. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಪರವಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರ ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಡವೇಕೆ? ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಪರವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 1945-46ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ 25-1-47 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಬಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಅದನ್ನು ರಿಪ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದು ತಾವೇ!

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದರ ಮುಂದಿನ ಸಾಲು ಎಂದರೆ 1946-47ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವುದು 29-9-1949ರಲ್ಲಿ. ಹೀಗೆ ಯೇ ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗುವುದೂ ತಡವಾಗಿದೆ. 1945-46ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವುದು 25-5-1947ರಲ್ಲಿ, 1946-47ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ 3-7-1948ರಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮುಂದಿನ ಸಾಲು ಎಂದರೆ, 1947-48ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪರದಿ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವುದು 20-9-1949ರಲ್ಲಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಙ್ಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಂಬ, ಒಂಭತ್ತು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ತಡವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಹೊರಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಪರೀತ ತಡವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಪಾದವಾಗುತ್ತದೆ. 1947ರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಅದರಮೇಲೆ 1948ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಸಮಿತಿ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ "The Committee is requested to select a suitable site for the Agricultural College and to forward its recommendations before the end of the year 1948" ಎಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ನಾನು ಆ ವಿಷಯ ಬೇರೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "Is the Committee keeping pace with the Government in the despatch of its work?" ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'I strongly repudiate that insinuation. I can quote chapter and verse' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಏನು chapter ಏನು verse quote ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಮಾಡಲಿ, ಎಂಬ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಆಡಳಿತ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು

ನೃರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

"That the demand under the head '12 General Administration' for Rs. 23,44,900 be reduced by Rs. 100."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಾಮಾನ್ಯ, ಈ ಬೋಟಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಯಿತು. ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋಟಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಟೀಕೆಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ಮಾತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯವರೂ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. 1881ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವಭಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇಯಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಇದರ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಕೂಡತು ಕೇವಲ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಇರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿಷ್ಪತ್ತತೆಯಿಂದ, ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ನಡೆಯುವುದು ಅದೃಶ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು).—ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಎಂದರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು. —ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜವಾನರವರೆಗೆ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೋ ಏನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ (ನಗು!).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ನಾವು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತೋರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ legacy ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಕ್ಕಾದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಅದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿತು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈಗ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—It is a change in the system of Government itself.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರ ಈ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಅದರ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮುರಯ್ಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಆದಳತ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಆಸೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಸಹಜರೂ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ (ನಗು!).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

"The good is oft interred with their bones but the evil lives after them." ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದ್ದು ಮರತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಗ್ಗದೆಯೆಂದರೆ, ಮೊದಲು 8 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ 7 ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ಆಗಿದೆ. ರಾಗಿ 30 ಲಕ್ಷದಿಂದ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿ ಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ವರ್ಗದ ಆದರ್ಶ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಲಿಗೆ ಎಂಟಾಣಿಯಂತೆ ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬಾಕಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಂತ್ರಿ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. Furnished house ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯವರು, ನೆಂಟರು ಇವರು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಧರ್ಮ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಿನಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಿಂದಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಇವರೂ ಮಾಡಬಾರದು.

ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನವರು ಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಮಾನ ಮತ್ತು ಕಾರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ. ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ತರಹ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಬಂಗಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Sir, I rise to support the cut motion. We must own that there is inefficiency in the services. It is not a new thing; it is a thing of the past. Even at the time of the Hon'ble the Mover of this resolution,

when he was a Minister, I happened to address a letter to a Head of a Department which belonged to his portfolio. It was acknowledged exactly one year after. During the regime of this Ministry too, to one of the resolutions passed in the Chitaldrug District Raiyats' Conference, I received an acknowledgment exactly after one year. Well, when we observe many of the officers, one burns with indignation how the State's money is wasted like this—money, time and effort. We must remember one thing, Sir, that whatever good the Government are going to do to the people it can only flow through the services. It is the services that can carry the extent of good to the people. I am now not dealing with the extent of inefficiency in the services, but I am interested in finding out the reasons for this inefficiency.

A VOICE.—What was that letter about?

SRI M. GOVINDA REDDY.—It does not matter. It was a letter referring to the resolution passed in the Conference. The first reason which I see for this inefficiency is, the lack of arrangements made for inspection of offices. In the olden days every Head of the Department used to inspect offices periodically according to the Service Regulations and according to the procedure also. But that system is not now in vogue. The files, records and the work turned out, were all inspected by the Departmental Heads. But now, the officers have taken the liberty of not attending to the files that are lying on their tables, but are found discussing politics. This is a matter to which the Government must give serious attention. When I went to an office, I found that the officials there were not attending to the files, but on the other hand, were discussing politics, and as to why the Chief Minister delayed the appointment of a Ministry, why that thing was delayed, this thing was delayed. It is not a matter pertaining to the Government servants. It is a matter pertaining to the Ministers; it is a matter pertaining to the public. When they are appointed to do a certain work, so long as they remain as Government servants, they have no

room to discuss politics or to discuss, for that matter of the fact, anything which does not refer to their duty. Well, Sir, this is a very serious drawback. The Government must insist upon the public servants the need of not discussing politics as long as they are in the office, and as long as they remain in Government service. That is one thing.

The second thing is, that there are a number of inefficient people in the services for various reasons. The old Governments were interested in bringing them, people of this section of the society, into office. The policy of divide and rule, of the British Government in India here also the Government of Mysore copied and worked upon, and certain sections of the community were placed in high positions without regard to their efficiency or inefficiency. I find some Amildars to-day who cannot write two sentences of English correctly; neither can they write two sentences of Kannada. Because they supplied some fowls and eggs to the Deputy Commissioners, they were placed in high positions and they remain in office to-day. It is necessary that the Ministry should purge the Government of these inefficient people. Just to point out an instance ~~of~~ two, I may say that there is a Sub-Inspector who has been placed in independent charge in a border area and that Sub-Inspector cannot set his foot and walk. He is so physically incapacitated. Such a man is now being kept in service and in an independent charge. There is a Police Inspector who is physically incapable. He cannot walk a furlong. What is the duty that we can expect from that officer? There are tens of such officers and I am only giving examples.

MR. SPEAKER.—Hon'ble Member should not refer to individual cases.

SRI M. GOVINDA REDDY.—Just as an example. What is the use of keeping these officers in service? I have discussed that with the concerned Minister. He says: "They are in service; we cannot send them home." Mysore State is not a 'Dharmashala' to feed people who are inefficient. (Laughter). There are also those people who are corrupt.

Government have taken every interest and they have made every effort in bringing them to book. But there is one defect. There is the Corruption Department.....

Sri H. C. DASAPPA.—Anti-corruption. (Laughter).

Sri M. GOVINDA REDDY.—...Anti-corruption. That is doing efficient work. I must congratulate that Department because I know its details. But that is a different matter. The Anti-corruption Department can send proposals. The utmost it can do is, it can launch a prosecution. But prosecution in a Court would be a different matter and justice actually may become injustice.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I rise to a point of order, Sir.

Mr. SPEAKER.—Please do not cast aspersions on Courts.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Courts do not serve any purpose at all, is it?

Sri M. GOVINDA REDDY.—I was referring that this should be dealt with by the Government. They must take administrative action. The Rent Controller in the City was found guilty and the Government could have taken departmental action. It went to Court. But irrespective of its going to Court or not, Government should have taken departmental action. It would certainly check this inefficiency.

Mr. SPEAKER.—Honourable Member's time is up.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಮಹಂತದೇವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತವು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಮ್ಮ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನನಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರುವ ಬಂದಿರದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಡಳಿತವು ಹೀಗೆ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳ ನೇತೃತ್ವ ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿರುವುದೂ ಒಂದಾಗಿವೆ. ಆ ನೌಕರರೂ ಮತ್ತು ಹಲಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅವರ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ

ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲತಕ್ಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಫಿರಾದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸೀದಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸರಾಗವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಆಡಳಿತಗಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿ ಎಷ್ಟೋ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: "ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಗೇನೆ. ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೋ, ಯಾವಾಗ ನನಗೆ ವರ್ಗದ ಅರ್ಜಿಯ ಬರುತ್ತೋ, ಏನೋ, ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನೇಕೆ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೂ ನನಗೆ ವರ್ಗವಾಗುತ್ತೆ." ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾಗಿ, ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಈಗ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ದೂರುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಸಹ ಹಾಗೆ ದೂರು ತರುವವರು ಎಂಥವರು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಾರದೇ! ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಮಲ್ದಾರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಯಾವ ದೂರುಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೇ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣ ವೇನಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಆಲೋಚಿಸಬಾರದೇ? ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗೇನೂ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗಲಾರವು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅವರಂತೆಯೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ನಿಜವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಮಗೊಂದು ಭಾವನೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಕೈಹಾಕಬಾರದು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಈ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲು ಅವರು ಉದಾಸೀನ ಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಬಡ್ತಿ ವಗೈರೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 4—5

ತಿಂಗಳಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಕಳನಾಕರರಿಗೆ ಹಿಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆದಳತ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಆ ಅನಮಾಧಾನ ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಈ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಸು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಅಪಿಷಿಯೋ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ, ಅಥವಾ ಇತರೇ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುವುದಾದರೂ, ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಾವು ಆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಕೆಳ ಕೋರ್ಟು ನವರ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನಾವುದನ್ನೂ ತಾವು ಅರೋಪಿಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ತಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ದಕ್ಷತೆ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಳ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆ ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪೋನ್ ಮುಖಾಂತರ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಡವಾಲಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತೀರಾ ಖಂಡನೀಯವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು !

Sri M. N. MAHANTA DEVARU.—Before the final order is made, nobody has a right to take the file. It is a condemnable thing.

Sri T. MARIAPPA.—I rise to a point of order. It is much better we avoid some of those personal cases where stay orders have been issued or passed or where the Hon'ble Member is remotely or indirectly connected.

Sri M. N. MAHANTA DEVARU.—Such incidents are increasing every day. That is why I say there is inefficiency in the administration.

Sri T. MARIAPPA.—If it goes against you !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು (ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೂ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ reflect ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜುಪುರಾಣಿ ಸೂಚ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ, ಈಗಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ವಿಷಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೆ. ಕಾರಣ ಅವರೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದೋ! ಆದಳತ ಮೃವಸ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಟೀಕೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನರ್ಥ !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಯದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಜನರಿಗೆ ಈಗಿಂತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೇಳಲು ಜನರು ಆಗ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ಜವಾನರವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರಾಸರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅದು 3,000 ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದು ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಅವರು ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು? ವಾಸ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಾವೇನೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ತೇಜಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಯುಗ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಈ ಕೂಡಲೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಮನೋಭಾವ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉಲ್ಲರನ್ನೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ದಫೇದಾರ್ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾನೆ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ದಫೇದಾರನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೂ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾತುರತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಡೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೊಸ

ದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಸೋರಬಿ ಹೋದಿರಿ. ಯಾರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲಿ ಅವರಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಪುರು ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಖಾಲಿ ಜಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಕುರಿ ಸಾಕುವ ಇಲಾಖೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಈಗೇಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರೇ!! ಅವರು ಕೊನೆಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ! ನುಮಾನ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರಲ್ಲಾ ಈಗ ವಾಪಸು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಈಗ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri L. SIDDAPPA.—A point of order, Sir. It is all irrelevant for the purpose of this cut motion.

Sri T. MARIAPPA.—That will have a great bearing on the way in which the machinery functions.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನರ Psychology ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಬ್ಯಾರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದ ಈ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವೆಂಬುದು ಹೊಸ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿತು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ತಿರುಗಿಸುವುದು, ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ತಿರುಗಿಸುವುದು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಜಬರ್ದಸ್ತಿ ನಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದುದಿಕ್ಕು ಕಾಣದಂತಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನರು, ಅಪೀಸರುಗಳು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಸೋಲು ತಮ್ಮ ಸೋಲು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಯಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸಬರು. ಅವರು ಘೃತರಗಳನ್ನು ಓದಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಬೇಕು.

Sri H. C. DASAPPA.—No! No!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಂವೇಶ ಸಮಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇಕೆ ಅವರ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನೋಟಿಸಿರುವಂತೆ 1946-47ರಲ್ಲಿ 106 ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈಗ 20ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಸತ್ರೆಗಳು, ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ, ನಿಧಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಪೂರೈಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳು

ಹೀಗೆ ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನೂ ಇಂಥಾ ಪೋಲಿಟಿಕ್ ನೋಟಿಸಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಅನುಭವಿಗಳು. ಅವರು ಈ ಪೋಲಿಟಿಕ್ ನೋಟಿಸಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡದೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪೋಲಿಟಿಕ್ ನೋಟಿಸಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯ ಅಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ಬಹುಮಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವರ ಮೇಲೆ ತರುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಅಭಾವವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಒಂದು ನಂತರೋಪದೇಶವೆಂಬುದು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ದಕ್ಷತೆಯೆಂಬುದು ಒಂದು relative term. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸದಿರುವುದು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಯುಳಂದೂರಿನ ಮೆಟ್ರಿಟಿ ಹೋಂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಮಿಡ್‌ವೆಕ್ಸ್‌ನೇ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದಿನ ಸಂಯಂಕಾಲವೇ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನರು ಇರುವುದೇಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. Why is that officer there? What is the action taken by him? If the chief had properly exercised control everything would have been all right. When a mighty Government issues an order and if the officer does not care to give effect to it, why should he be paid? ಮಿಡ್‌ವೆಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು, ಹತೋಟಿ, ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವಿಂದ್‌ವೆಡ್ಡಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜಾತಿಮತಗಳ ಭೇದಭಾವವೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿಮತಗಳ ಮೇಲೆ, ಪಂಗಡ ಒಳಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಲಿಂಗಾಯತನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ಕುರುಬನೇ ಯಾವ ಒಳ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಏನಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ there is more of talk and little of benefit to the people. ಸರ್ಕಾರವೇನೋ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮಗೀಗ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಾನ್ಮಣಿ ಇಲ್ಲ. They deserve no credit. Even there, there is more of talk and little of work. ಬರೇ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ತಡಬಡವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ!

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೀವೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—Home should say whether I am the example or you are the example. ಪ್ರವಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಬಂದು ದೂರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೂರಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆಗುವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇತರವೇ ಎಂದು ಕೇಳುವವರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ನೀರಿನ ಪಂಪು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಇದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರೂ ಇದುವರೆಗೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕಾಗದ ಪತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿವ್ಯವಹಾರಗಳು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವಾವ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕೆಂಬುದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅಮರ್ತ್ಯರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲೇ ಫೈನಲಾಗಬೇಕು, ಕೆಲವು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲೇ ಫೈನಲಾಗಬೇಕು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಲ್ಲೆಯಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಾಗಲೇ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ಉಳಿದುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದರೂ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಸ್ಥಳೀಯ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲೇ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಗಳೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖೇನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಕೆಲಸವೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. 5 ಘಂಟೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಸುಖವಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವಧಿಕಾರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಂಚಕೋರರು ಅನೇಕರಿಂದಾರೆ. ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ

L.A.

ಅವರು ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ನಿಗದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಸು ವಜಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಲಂಚಕೋರ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಥವನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಿಂದಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ. ಹೀಗೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಹಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೋರ್ಡು ಸೂಡನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ, ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಇವೆರಡೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೋಗಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ಸೇರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಕಾಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕರಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಫೈಲುಗಳು ಹೋದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆದಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂಟರಾಯರೆಡ್ಡಿ ಯವರು.— ವಿಶೇಷ ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿತ್ತಲ್ಲವೇ! ಯಾತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ! ಆದರೆ ತಪಶೀಲನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕೊನೆಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಮುದ್ದಾಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ! ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಗದ ಹೋದರೆ ಅದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನುಮನೆ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಹೇಗೆ! ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರಿಕ್ವಿರಿಟ್ ಹೋದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ 6-8 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಶಿಸ್ತು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಬರಬೇಕು! ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಯೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಡಕೆ ಒಡಕಾದರೆ ಅದು ಯಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಸ್ತು ಎಂಬುದು ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದಕ್ಷತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚೆರಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಭಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂದಿತು ದಕ್ಷತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಮಹೋದಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಿತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ

ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಫೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಳಗಿನ ಅಫೀಸರುಗಳು ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಅವರವರೇ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಶಿಸ್ತು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಅಫೀಸರುಗಳೂ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೇಲಿನವರು ಕೈಹಾಕಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಹಾಕಿ ಮಾಡುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಿಸ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇನು, ಅವರೇಕೆ ಇರಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಅಫೀಸರುಗಳೇ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧರನ್ನು ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಗೌರವವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಸ್ಥಾನವು ಬಲಹೀನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಜನರು ಬೇರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭಯವಿರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವವರ ಮತ್ತು ಲಂಚಕೋರರ ಉದಾಹರಣೆಯಿದೆ. ತಪ್ಪುತನಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು. ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮಕೈಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಏನೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕರು ಬೇಕಾದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದ್ದರೆ ಕೆಲಸವೂ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇರಬೇಕು. ಎಫಫಿಯೆನ್ಸ್ ಕೆಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಇರಲಿ ನಮಗೆ ಎಫಫಿಯೆನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು, ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನೋಡಿ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆರೋಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಂಬದೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಿರ್ದೇಶನವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ದಕ್ಷತೆ

ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಆಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಹೃತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞಾಪತ್ರ ಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಂತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನಗಂಡವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರ ಅವರು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. 1941ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಆಚಳಿತ ಯಂತ್ರವಿತ್ತು. 1941ರಿಂದ 1947ರವರೆಗೆ ಕೋಮುಮಾರು ಬಾಧೆಯಿತ್ತು, ಹೈ ಬ್ರೀಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಥವಾ ಆರ್ಚರ್ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು, ಆ ಯಂತ್ರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದುವುದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. 1947ರಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಾಪತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಂತ್ರ ಸುಧಾರಿಸಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನೈತಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಿರ್ದೇಶನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಹಣ, ಅದರಲ್ಲೂ 5 ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಯಾವಾಗ ಮಂಜೂರಾಯಿ ತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಶ್ರೀ ನಿರ್ದೇಶನವರ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅನಾಪತ್ಯಕವಾಗಿ ಲಕ್ಷವೆಲ್ಲ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ ಈ ಅಣಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಥಾ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಏನಾಕಾರಣ ತೆಗೆದಿರುವ ಹಕ್ಕವನ್ನು ಒಂದು ಕೆರೆ ಫೀಡರ್ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಚಿಕ್ಕಕರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿವಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿತ್ತು. ಈಗ 50 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ನೋಡಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಉದಾಹರಣೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಏದಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ತಿಳಿದವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿವರವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಫೀಸರಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗಾಯಿತೆಂದರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಅಫೀಸು ಆಗಲು ನಮಗೆ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪುರಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಹೋಗಿದ್ದು ದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತೇವೆ ಹಾಕುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಲಂಗದಹಳ್ಳಿ, ಪೈವರಿ ನ್ಯೂಲು ವಿಷಮವನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಅದರ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳ

ಬಾರದು. ಮೈಸೂರ್ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ನೂರಕ್ಕೆ 98 ಭಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೆರಡು ಭಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. 1941-42 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 215 ಮೈಸೂರ್ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು 100 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. 1942-43ರಲ್ಲಿ 293 ಮೈಸೂರ್ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು 81 ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾದವು. 1943-44ರಲ್ಲಿ 208 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ 79 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ.

1944-45ರಲ್ಲಿ 310 ಕೆರೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು 97 ಅಯಿತು. 1945-46ರಲ್ಲಿ ಇದು 71ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. 1946-47ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೇಲೆ ಬೀಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 104ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 1947-48ರಲ್ಲಿ 112ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 1948-49ರಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದ ನೂತನಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವೇಲೆ 204ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಈಗ 220ಕ್ಕೆ ಏರಿತಿದೆ. ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೂ 200 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪವಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇಕೆ ಯಂತ್ರ ಈಗ ಹೇಗಿರುವುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಜಾಪತ್ಯ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸಂಕೋಪ, Thank you very much. ಆಗ ಯುದ್ಧ ಕಾಲ. They were mere spectators. ಕೆಲಸಗಳು ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ overload ಆಗಿದ್ದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ಅದೇ legacy. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದೇಕೆ ವರದಿಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರವಣಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವರದಿಗಳನ್ನು cheek ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಚಾರವೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1948 ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫಂಡ್ ಕಮೀಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 1943 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟಿತು. ಆಗಲೇ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಪೂರೈಸ

ದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಹಾರಾಭಾವ ಈ ದಿವಸ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೊರತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಕಡೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ...

Sri L. SIDDAPPA.—I have a great grievance against you on that account.

Sri T. MARIAPPA.—I am going to convince you that it was not a wise policy in having undertaken merely long-term projects to the detriment of short-term projects.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೂರ್ವ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಏರ್ಪಾಟು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ತುಪ್ಪದ ಹಳ್ಳ, ಗಡಿ ಮಾಕುಂಟೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ 1944ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿ 1946 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಕಡೆಯ ಕೆರೆ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಬೇಗ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗಲಾದರೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುಣವಾಗಿ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಅಂದಾಜು 1 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರವಿದ್ದು ರಿವೈಜ್ ಆಗಿ 3 ಲಕ್ಷವಾಯಿತು, ಇನ್ನೊಂದು 3 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ಇದ್ದು 9 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರವಾಯಿತು. ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ಮೊದಲು 3 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜು ಈಗ 9 ಲಕ್ಷ 83 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

Sri L. SIDDAPPA.—It is on account of increase in the cost of labour and materials and delay in the execution of works.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂದಾಜು ಈಗ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಾನು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗುತ್ತವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನಾಲೆಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಫಬ್ರುಕ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ duplication ಇತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗೇ ಬೇರೆ, ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೇ ಬೇರೆ, ನೀರಾವರಿಗೇ ಬೇರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇತ್ತು. ಆದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲು ಎಷ್ಟೋ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಲೆವೆಲಿಂಗ್ ಇಣ್ಣ ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಟ್ಟುಂಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಬಹುದು, ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿ, ತುಂಗ ಜಲಾಶಯಗಳು ಆಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಲು 20 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಅದೇ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ, ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಅಣೆ-ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

De-silting ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ನಾವು ಮಾಡಿಸಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸೇಕೆಡ 50ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಯಾವುದೇ ಆಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮಹಂತದೇವರು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ, ಬೆರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಟೀಕೆ ಅಷ್ಟೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಸ್ಫುರ್ದಿಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಲೇ, ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಮಾಡಲೇ ಆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮದು. ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಎಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಬ್ಬಿಸಬಾರದೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು, ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಡಾ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಹೈಸ್ ನೋಟ್ ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಅಂಗಳ ಗ್ರಾಮದ ನಿರು ಸುಬರಾಯಿ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರು ಇಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು ಹೋದ ವರ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುವಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋರ್‌ವೆರ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Is the Chief Minister replying?

Sri L. SIDDAPPA.—If he replies, then other Members cannot take part.

* ಮುಖ್ಯ. ಉ. ಮುಖ್ಯ. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಮುಖ್ಯ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವಾಗಿವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿತು, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದರು.

ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಆದರೂ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ perfect ಆಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾವೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯರು. ಚಪಲ ಇದೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರೇ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಧಾರಂ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಭ್ಯಾಸ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ legacy ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ಇರುವಾಗ ಅವರು ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರದ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಟಿ, ಪಂಗಡ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಧೈಯ ಕ್ಷಮಾಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕದು ಅವರ ಧರ್ಮ. ಯಾವ ಭೇದಭಾವವನ್ನೂ ಎಣಿಸದೆ ಶ್ರೀಮತು ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಪೀನಿಟರೂಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಅದಚೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂವರು.—ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಅವರವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು. ಆದನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮಹೋದಯರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಮೊದಲ ಅಫೀಸರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ವಜಾ ಆಗಿ ಬಂದಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹೋದಯರೂ ಹೋಗಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸಲ ವರ್ಗ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ವಜಾ ಆಗಿದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಜನರ ಪ್ರವೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಹೊರತು ಅದೇ ತದ್ವಲ ದಕ್ಷತೆ ನಿಜವಾಗಿರಲು ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾತ್ರವೆಂದು ವಿಷಯ. ಬಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾಪು ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಳಿತ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಪಾರ್ಲಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂಚೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಈ ದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತಂದಿರಿ.

Sri K. R. MADHAVA RAO.— On a point of order. The cut motion relates to General Administration. I do not think there is any point in his going on like this.

Sri T. MARIAPPA.—If I am permitted to give facts and figures, I will simply dispel these vague general allegations with regard to the issue of permits.

ಜನಾಧಿ. ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.— ನೂರಕ್ಕೆ 99 ಭಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಜಾ ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ, ನಾನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮೊದಲು ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೇ ನಡೆದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗರೆ ಎಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ, ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ, ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಲಿವೆ, whether the surface of the road can stand the traffic ಎಲ್ಲ ಹಾಲ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೈಪೋಟೀಸಿಯಂ ಟಾಗಿ ಜನರು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಎಂಬ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 8—10 ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವರ ಮನಸ್ಸೇ ಸಾಕಿ. ಮೊದಲು ಜಗಳೂರಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ 2 ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ 8—10 ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಸೆಪರೇಟ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯವರಿಗೆ ದುಡಿಸಿ ಆಸನಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವಾಗಿ ಈ ಬಸ್ ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ರೈನಿಗೆ 8—10—12 ಜನಗಳಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಒಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ದಡ್ಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈಗ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರ

ವಾಗಿದೆ! ನಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮಂತೆ ಈಗ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಾಗರ, ಮಾಕೋರ್‌ನಹಳ್ಳಿ ಇಂತಿಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 10—15 ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಈಗ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಈಗ ಹಳ್ಳದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದೊಂದು ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಉತ್ತಾಹಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವಾರವಾದ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಇನ್ನೂ 30—40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೊರೆಯಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು 3—4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಏಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕು? ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಡೆ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಫೀಡರ್ ಭಾನವಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತವಗೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ.

Sri T. SUBRAMANYA —We have discussed Lakkavalli half a dozen times.

Janab J. MAHOMED IMAM.—But I say even now that if it is proceeded with, it will be a useful project.

ಅಂತೂ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟೋ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಹ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಒಟ್ಟುಂತರ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಮತ್ತು 10—12 ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಲಿ. ತುಪ್ಪದ ಹಳ್ಳದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ 2—3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿ, ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದ ಹಳ್ಳ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು. ಆದರೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ನಿಗಾವಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಮಿನರ್ ರೋಲ್ಸ್ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ತಿಳಿಸಿ. I do not want to go into personal matters. But I am really sorry that these things are not being properly supervised. It is all due to slow progress and want of proper supervision. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ದಿವಿಜನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ತಾವು ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟು

ಹೋಗಬಹುದು. ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಮೆವರೆಗೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿಧಾನವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವೂ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ನೀವೂ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲರ ಧರ್ಮ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ನಾವೂ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಹೋದರೆ ಗತಿ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ಬೆಳೆದ ರಾಗಿಯೆಷ್ಟು, ಖರ್ಚಾದ ಹಣವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು. —ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಚಾರವೆಲ್ಲದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು). —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಈ ಪೋಸ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗಲೇ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ನಾವು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆಯೇನಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೇಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ “ಸರ್ಕಾರಿ ಅಡಳಿತ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇವರಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ.” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದೆರಡು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಬೆರೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಕಾಗೆ ಹತ್ತದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೇಲೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ತಾವು ಅದ

ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿದೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಅದೇ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾವಿರಾರು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹತ್ತಾರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಡಳಿತವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಒಂದೆರಡು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿ ಸಾವಿರಾರು ಘೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಕಡೆ ಹತ್ತಾರು ಘೈಲುಗಳು, ಕೊಂಡೆ ಮುಲ್ಕು ಬಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕೊಂಡೆ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಘೈಲುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಘೈಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಡೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಡಳಿತವೇ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು sports-manlike ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಗ್ಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಕೆಲಸ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂತೂ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಗದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜವೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿರುವ ಗುಮಾಸ್ತರು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು, ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ದೂರು ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಮಾಜಾಯೋಜೆಗಳನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಏನೇ ವಿಚಾರ ಬರಲಿ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ದಕ್ಷತೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆಸ್ತಳದಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮಗೀಗ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಜನರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈಗಾ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿನಲ್ಲಿನಿಧರೆ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತರ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ರವಾನಿಸಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಕಳು

ಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಚರಿಸು ವುದರಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು. ಯಾವ ಅಂಶವನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವ ಕಾಗದ ಪ್ರತಿದ ಮೇಲೂ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ತಿಮ್ಮಬೋಯಿಯವರು (ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಬುದ್ದಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ನೋಡಿದರಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇ ಕಾಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ ಏನಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ಕೆಳಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು, ಏಕೆಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣವೇ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಕೆಲವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವನೆ ಈಗ ಮೂಡಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಗುವುದೇನು? ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಪುನಃ ಅದು ಕೆಳ ಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳೂ, ನೌಕರರೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರು ವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ?

ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿ ಬೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಆ ಕಾಗದ ಆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಆಪ್ತರ ಆರ್ಡರಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ದಾರಿಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಟ್ಟೇಗೌಡರು.—ಅದರ ತಮಗೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದ ಕೆಲವರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಕಿಯವರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.— I strongly epudiate that insinuation, Sir.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿತ್ತರ ಹೇಳಿದರು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತಡವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಫೀಸುಗಳ ತನಿಖೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿ ಯಾದ ಹತೋಟಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾಣ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಹತೋಟಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಗ ಬೇಕಾದ್ದು ಆಗುತ್ತೆ. ಈಗ ತನಿಖೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತನಿಖೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾಣ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ

ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹತೋಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾಣ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ, ಶ್ರೀಮಾಣ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು! ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ, ಪಕ್ಷ ಒಳ ಪಕ್ಷಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡು ತ್ತಿರುವುದು, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ದರು. ಇದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರ ವಾದದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯ ಚೀಕೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕನಡಕದ ಕನ್ನಡಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನೇಮಕ, ಅಥವಾ ಪ್ರಮೋಷಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಯಾವ ಕೋಮು, ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಕೋಮಿನವರು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಷಣ ಗೊಳಿಸಿ ಚೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of explanation, Sir. ಕೋಮುವಾರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೋಮುವಾರು ನೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅವರು ಯಾವ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ದ್ದನ್ನು ಅವರೇ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾಣ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ದಕ್ಷತೆ ಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನಿ ದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶಿಸ್ತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅನುಸರಿಸಿರ ತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ ವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ನೆಂಟರು ಇವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡದ ತಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸು ವುದಕ್ಕೆ—ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ—ಯಾವ ನೀತಿ ಯನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೋ ಎಂದರೆ, "without fear or favour, we will endeavour to the best of our conscience and to the best of our

ability to hold the scales of justice even." ಅದನ್ನು ಹಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂ ರವರು ಹೇಳಿದರು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಅದರೇಕೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಬೇಕಾದರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷಪಾತ, ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಅವರ ನೀತಿಯಾದರೂ ಅದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂ ರವರೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಮತ್ತು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಧಾನ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರೇ ಕಾರಣರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳಿಗೊಳಗಾದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಯಾವುದೋ ಅಮಲ್ಕಾರರದೋ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರದೋ ವರ್ಗಾವಣೆ ಯಾಯಿತೆಂದರೂ ಸಾಕು, ನಾನಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಡರನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಯಾರ ಮಾತಿಗೂ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ವಿಪರೀತವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾ, ಮಿಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಕೊಡಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೊಂದು transitional period. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಹೊಸ ಪಾತಾವರಣ ಈಗ ತಾನೆ ಮೊಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಪಾತಾವರಣದ ಭಾವನೆ ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅಂಶವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅಮೇಲೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸತತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಏನಿದ್ದರೂ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಬೇರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಜನರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷ, ಬದಲಾವಣೆ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಒಂದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮುಂತಾಗಿ ಅದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಡುವುದಾದರೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು—ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲೂ ಸಹ ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಬರಲಿ, ಯಾರು ಹೋಗಲಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವೆಂಬುದು ಒಂದು steel-frame ನಂತರ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತವಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಆಗ ಅದು ಒಂದು ವಕ್ರ, ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪದವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಬರಲಿ, ಯಾರು ಹೋಗಲಿ, ಯಾರೂ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಚರಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾನೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ವಧಾ ತಪ್ಪು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಚರಾಯಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಅವರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದಳೆಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಫೈರ್ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದೇ ಆಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವಾಗ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ಧರ್ಮ. ಆಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಪೋಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭೀತಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಉಪಸಮಿತಿಯಿದೆ ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯವಾದ ಉಪಸಮಿತಿಯಿದೆ. ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾನಾಧ್ಯಂತವೂ ವಿಕೇಂದ್ರೀಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ, ಅಭೀಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರೇಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಅಭೀನಿವೃತ್ತವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾತುತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಂಡೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತ ನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕ ಬಾರದು. ನಮಗೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹಲವರು ಫತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಬೇರೆಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೆಯಿರುವ ಬೀಕೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯದ ಬೀಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಾತನಾಡು ವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಲಿಟ್ಟೆನು ಶ್ರೀನಿ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅನ್ಯಾಯಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡಗೋಪುರ ಕಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ದಕ್ಷತೆಯುಂಟು ಮಾಡಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾದುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯವ್ಯಾಪ್ತರು ತಂದಿರುವ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri L. SIDDAPPA.—Since my desire was only to raise a debate and it has been done, I withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Constitution of a Central Depressed Class Policy Committee

Sri T. HANUMIAH (Chitaldrug District-Depressed Class).—Sir, I beg to move :

"That the demand under the head I 12. General Administration for Rs. 22,44,900 be reduced by Re. 1 (to urge upon the Government to appoint a Central Depressed Class Policy Committee to recommend necessary steps for the speedy uplift of the Depressed Classes in the State").

ಸ್ವಾಮಿ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಇದ್ದುವು. ಹಾಗೆ

ದ್ದು ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ತೊಂದರೆಯೇನಿರುವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದುಂಥವೇ ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅನೇಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ, ಪ್ರಾಣಿವಧೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಗೋಹತ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಈ ಮನೋಧರ್ಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾವತರಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜನನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕು, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯ ಬೇಕು, ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೂ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿರುವುದರಿಂದ, ಸುಮಾರು 15-20 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ದಿವಸ ಮುನ್ನೂರು ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಒಟ್ಟುಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರಿಯಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗವು ಎಷ್ಟೋ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಸೇಕಡ 5 ಭಾಗ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 90 ಭಾಗ ಅವರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಯಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾನ್‌ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವ್ಯಾನ್ ಇದೆ. ಇವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅರ್ಥಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಅಭೀನರು ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಅಭೀನರು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಮುದ್ದಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಲ್ಪು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅದರಂತೆ ಎಷ್ಟು ಅಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಅಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರ ಗ್ರೇಡಿನವರು ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸೈಪರ ಅಫೀಸರಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆದಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಾದರೂ ಈ 200 ಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಮಿತಿ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಅದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಈ ಖೋತಾನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

"That the demand under the head "12. General Administration" for Rs. 22,44,900 be reduced by Re.1."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಿನ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷ ಕಾಲದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲಲು, ನಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರನ್ನು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕಾರದ 82 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ 82 ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ. ಅದಕಾರಣ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ — ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಎಂಬುದು ನಾನು ಹೇಳುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ವಿನಿಯೋಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವರೀತಿ

ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಇದಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲವಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಸಮಿತಿಯೂ ಹೊರಹಾಕಾಯಿತು. ಅದಾದರಿಂದ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯಿದ್ದರೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇತರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ 1945ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರವರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂತು. ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಆಗ ಬಾಯಿರೆಂಬಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ನಾದರೂ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಬಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರೀತಿಕಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದೊಂದು ಕೆಲಸವಲ್ಲದೆ ಹಣವನ್ನು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಿದ್ದರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ

ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯ, ಕೂಡಲೆ ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಡುವುದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ನೂಟಿರುವ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಎಂಬ ಹೇಳುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಬಡ್ವೆಟ್ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರೇ ಕೊಡಿಸಿದರು. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳ ಏಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಛನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇವರ ಅರ್ಥಿಕ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಯೆನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದು ಧರ ಇವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಬಹಳ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಇತರ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಇವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ದಯೆಯನ್ನಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯವ ಈ ಇವರು ಬಾಕಿಯವರ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವೇ ಕೀಳುಮಟ್ಟದಲ್ಲರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜದ ಏಕತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆ, ಹಾಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರೇ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೀ ಇದೊಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡಳಿತದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅವರಿಗಿರುತ್ತವೆ. ಹರಿಜನರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಿದ್ದು, ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು, ಅರೀ ದೇಶದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ಇರಬೇಕು, ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾರ್ಯಾರೂ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು.

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್

ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಖಾಯಂ ಸಮಿತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ತಿಮ್ಮಾಬೋಯಿಯವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ 1950ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 26ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಸರ್ವಾಂಗ ಹಿಂದುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬರಬರುತ್ತಾ, ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ದೊರೆಯದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಸದಸ್ಯರಾಗದೆ, ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಎಂತಹ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಶ್ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇದ್ದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಆ ಜನರಿಗೂ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರಿಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ, ಕೊರಚರು, ಕೊರಮರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈತೆಂಟ್ರಿ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದಂತೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಒಂದು ಭಾಗ ನಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೂ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ವಿವ್ಯಾಭಾಸ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ವಿವ್ಯಾಭಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಜನಗಳು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಾವೇ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಏನೇ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನಗಳು ಮುಂದೆ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿ ದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗುವವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರೀತಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕಾರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದ ಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ರವೆನ್ಯೂ ಕಮಾಷನರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಾಷನರು, ಇವರುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾತರಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 3-4 ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಹತ್ತೂರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದದಾಸರವರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಾರೀತಿ ಒಂದು ಬಂದಿತ್ತು. ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನನ್ನ ವಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ತಂದಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ದಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಷಾರ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾಣಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ತಾವು ಬದಗಿಸಿರುವ 19 ರಕ್ತ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಮಿತಿಯಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಈಡೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾಣಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ

ವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾಣಿ ಮಾಡಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ್ದಿರಬೇಕು. ಅದು ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೊಂಚ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಗಲೇ 1-1½ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್, ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರೀತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಆ ವರದಿಯು ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ವರರು.—ಈಗ ತಾವು ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಾವು ರಚಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಏಕೀಕರಣ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ವಾದ. ಈಗ ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತೆ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳು ತಮಗೆ ಸಾಲದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇರಿತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಕಾನಮಿ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆ ಆದಿವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದೂ ಆರೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಿಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅದೇ ಒಂದು ಟೆಚರ್ಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಎಕಾನಮಿ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತೆಂದು ಒಂದು ವಾದ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿನೂ ಅಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾದುದಾಗಿಯೂ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ

ದ್ವಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಪ್ರಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಗ್ಗೆ 'ಪಾಂಡಿಜನ್ಯ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈಗ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗಲೇ ಇಂಜಿಗೇಷನ್ ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಇತರರೇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭವವಸಯ ಮೇಲೆ ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇದು ಒಂದನ್ನೇ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ಅತಿಭಾರವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬರುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಅವು ಬರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಕಾಶವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕೊಂಚ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜುಪ್ಪಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Sri T HANUMIAH.—In view of the assurance given by the Hon'ble Minister, I withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Effects of Financial Integration on State's Economy.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmgalur cum Shimoga—Muslim).—Sir, I beg to move :

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 22,41,900 be reduced by Rs. 100 (to discuss the effects of financial integration on the State's economy)."

In moving this cut motion, I just wish to say only a few words with regard to certain doubts that I felt in regard to only one aspect of the arrangement that we have arrived at with the Centre. The Memorandum on Federal Financial Integration which has been placed before this House for our information, gives certainly a clear picture of the entire financial position of the State. The various interpellations that have been answered by the Finance Minister, have given us a clear idea as to the budgetary position of the State. But there is only one aspect regarding which we have had so far no opportunity to get some information from the Finance Minister. It is with regard to the staff that is to be transferred from the Government of Mysore to the Centre in relation to the federal subjects which are now going to be taken over by the Centre as a result of integration. I find that with regard to our staff which has to be sent over to the Central administration, the position is not altogether a happy one, because I understand some people who have been affected on account of this arrangement have waited on deputation on some of the Ministers relating to the transfer or deputation of the staff connected with those federal subjects. I wish to know the exact position, because the statement that is given in the Memorandum on Federal Financial Intergration says :

".....subjects in States on the prescribed date should be taken over by the Centre in appropriate grades and upon terms not less advantageous than in the service of the State. Temporary staff so engaged should also be similarly absorbed so far as possible, having due regard to their suitability....."

Sri M. N. JOIS (Mysore District—General).—The subject is State's economy.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—This comes under economy. How can we exclude it?

Sri M. N. JOIS.—The effects of financial integration on the State's economy. He has limited the scope of discussion to that. He is referring to service, transfer and so on.

Mr. SPEAKER.—That is the only point that he is raising.

Sri M. N. JOIS.—Is it the economy of the State?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is it not the State's economy because when you lift subjects from the State to the Centre, you lift the finances also to that extent and it finds a proper place in the Memorandum on Federal Financial Integration given by the Minister and so also my remarks. The only point is that certain staff members affected by this arrangement have been waiting on deputation on some of the Ministers because they feel that their grades and ranks and status are not secure. Is that position correct? Will the Minister give some assurance in regard to that point and if the Government feel that they could still rectify some of these things, they might give an assurance to that effect and I shall be satisfied.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 22,44,900 be reduced by Rs. 100."

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Mr. Speaker, Sir, the only point raised by my Hon'ble friend Janab Abdur Rahman is with reference to the future of the staff and establishment of those Departments which are going to be lifted to the Centre on 1st April 1950. The proposals are there and I thought they afforded sufficient answer to the query raised by my friend. The main Departments as the House is well aware, to be affected are Railways, Military, Income-tax, Central Excise. Now, this question of the future prospects of the men who will be taken over to the Centre did create a lot of agitation in their minds. I must say that the Mysore Government have throughout the negotiations insisted in the first place, that the staff and establishment

to be lifted should be the whole of it. It may be that from their point of view the number is a little larger than necessary. We had for instance, the Railways as a department by itself. The Centre, may not chose to treat the Railways in Mysore as a separate department, and they may reduce it into a district or two. In any case we said that the number that we have already on the staff and establishment should not be reduced.

The next matter to be considered is the temporary establishment. Even there we have the assurance of the Centre that the temporary establishments will also be taken over. How long they will keep them and whether they will confirm them is a different point. But I take it that wherever the temporary establishment has remained with us for a sufficient time, they will all be absorbed into the permanent cadre.

I think, however, Sir, that the most important point that arises in connection with the staff and establishment is with regard to their pay and prospects and their ranking. That, perhaps is what is agitating my Hon'ble friend Janab Abdur Rahman. As regards this, in the agreement itself, it is stated that they will not in any case suffer in their emoluments by integration. That is guaranteed. But surely that will not by itself satisfy our men. It is a well-known fact that we in Mysore have been paying our services very poorly. We have built up our economy by tightening the belts of our services as I have stated elsewhere. Merely because our officers receive poor salaries, it should not mean that when they get to the Centre they should not get the salaries that are due to them in the federal services. Secondly that these people who have been holding responsible posts, discharging onerous duties and have put in long terms of service and gained good experience, merely because their salaries compare very poorly with those in the Centre, that these people should be given places which fit in with their salaries more than with their functions is a matter which is not fair to them. This has to be gone into in greater detail in the course of the next

few months and it shall be the endeavour of the Government to urge further the case of our men.

There is another question which we have to deal with in this connection. So far as the departments, like Railways are concerned, it is fairly easy, because the whole of the Railways will be lifted. But with regard to Income-tax and central Excise, where the staff has been a composite staff, the problem has been a different one. We have come to an arrangement whereby those who were working in the Income-tax Department for long may go to the Centre and also possibly some also who have been Income-tax *cum* Sales-tax officers. As regards those in the Excise Department, we have been able to transfer to them just those hands who have been discharging the duties pertaining to the Central Excises. As regards the establishment, clerical, etc., we have allocated to them according to the particular requirements. I think these are the general points which my Hon'ble friend would be satisfied with.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—

Sir, the grievance seems to be not with regard to pay, salaries and allowances, but with regard to the grade and status in which they are pitched. They say that they will not be taken in the grade they were enjoying in Mysore.

Sri H. C. DASAPPA.—Let me at random take up the question of the District Loco Superintendent or the District Traffic Manager. He is getting a far lower salary here and when he is to go, the fear is he may not go as a District Officer. His case is presenting some difficulty. But I am perfectly sure that when they absorb them, the Centre will have due regard to the particular rank they hold here. Whether they will get the same rank as District Officers there who have put in an equal number of years of service, that is more than I can say. I am afraid that may be difficult. But that they will get a rank which is more or less approximate to the rank they hold here, I think may be presumed. At present, Sir, I do not envisage any

radically different treatment with regard to their ranks or emoluments or station in office. What they have said is, that even after 1st April 1950—that is the decision of the Central Cabinet—they will continue in the same grades, the same scales and the same ranks as they are holding now. In fact some of the Unions did not want these officials and officers who are lifted to get immediately the grades and the scales of pay obtaining in the federal departments. They say, if that is to be done, it will create a lot of heartburn among those that have been left behind in the provincial service and it will cause a great deal of embarrassment to the local Government. I may say that so far as Mysore is concerned, we had no doubts or misgivings whatsoever. We said that all those people who are lifted to the Centre must get the same scales and salaries as those obtaining in the concerned federal departments. But it looks as though the Central Cabinet has taken it up as a high level matter and decided that immediately on 1st April 1950, they cannot expect to give the same federal scales and grades. That in brief is the position. But I am sure that the interests of these officials and officers will be sought to be safeguarded as far as possible and the Mysore Government will continue to try to do their best for them.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—

Sir, if any inconvenience or hardship is caused, will the Government be pleased to do something in the matter after 1st April 1950?

Sri H. C. DASAPPA.—We can only at best urge upon the attention of the Centre the great need for dealing with them fairly and justly. Further than that I am afraid we cannot do anything for them. All that I can hope for is that they will not suffer.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—

On the assurance given by the Hon'ble Finance Minister, I withdraw my cut motion.

The cut motion was, by leave of the Assembly withdrawn.

Constitution of a Committee to enquire into the assets and liabilities of Government Officers.

Sri M. N. JOIS (Mysore District-General).—Sir, I beg to move—

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 29,44,900 be reduced by Rs. 100 (to raise a discussion on the feasibility of constituting a committee to enquire into the assets and liabilities of Government Officers of gazetted rank for the period 1942-50 whether they are retired or in service.)"

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹತೋಟಿ ಪದ್ಧತಿ ಆಧರಿಸಿವೆಯು. ಆ ಹತೋಟಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಕೆಲವು ನ್ಯೂನಾತಿ ರಿಕ್ತಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾದ್ದು ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕಡೆಮಾಡುವುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಳಸಂತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಆಸೆಪಾಸೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ, ತಪ್ಪು, ಹಾಗೆ ಇದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ಕೂಗು ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಗೇಜೆಡ್—ದರ್ಜೆಯವರಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರ ವಿಚಾರ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ—ಈ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡೋಣ. ಈ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವ ಈ ಅಂತಃಕರ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಂದಲೂ ಸುದ್ದಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಅಂಟಿಕರಪ್ಪ ಇಲಾಖೆಯಿದೆ. ಏಕೆ ಈ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ವಾದ ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವೆಚ್ಚದೊಡನೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವವರ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 1940 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಆತನ ಆಸೆ, ಏನೆಂದು ಕೇಳುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಲಯಬಿಲಿ ಏನೆಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಸೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ವಿಚಾರ ವಿಚಾರಣೆ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಲಯಬಿಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಗರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆಸೆ, ಲಯಬಿಲಿ ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಟಿಕರಪ್ಪ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಬ್ಬಂಧಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಸ್ತಬ್ಧವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರೋಟಿಕೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯೂ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಬಡವರಿಗೂ, ಬಲ್ಲದರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರಲ್ಲಿನೂ, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿನೂ ಆರೋಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೈತಿಕ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 29,44,900 be reduced by Rs. 100."

ಶ್ರೀ ಏಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರಡ್ಡಿಯವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಜನಾಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಗೇಜೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಜೋಯಿಸರ.—ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಏಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರಡ್ಡಿಯವರು.—ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಮುವಾರು ಗಲಾಟೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಆಗ ಪೊಲೀಸರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೂಡಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏನಿರೋಗಿಸಿ, ಅಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು, Bismark of India, Architect of Integration ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸರ್ವಾಂಗ ಪರಿಣಿತರವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆರೋಪಣೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾದಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಈ ವಿಧವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆಯೇ ನಾಡಿದ್ದೋ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಬಹುದು. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ನಿಂತು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಯುದ್ಧಕಾಲ ಈಗ ಮುಗಿದಿದೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಇದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮೋಸದಿಂದ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಂತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲಿನ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಥವಾ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ನುಮ್ಮಸಿದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಯಾವಾಗಲೂ Prevention is better than cure ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ರೋಗಭಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ನಿಷ್ಪ್ರಹರಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಹಾಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಬದಲು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ನಾನು ಗೆಜೆಟ್ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕುರಿತ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ, ಅಪನಂಬಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರೆ ದೇಶದ morale ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

L.A.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವಿರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ತಂದಿರುವ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರ್‌ಡಿಯವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವರು ಮಾಡಿರ ಬಹುದಾದ ತಪ್ಪಿಗೆ, ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿರ ಬಹುದಾದ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ನಡೆವವಾಗಬಹುದು, ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಗಿರುವ ತತ್ವವನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ವದಂತಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಲಂಚಕೋರರಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಹರೆಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚಕೋರರಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅವರನ್ನೇ ಆಂತಸ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದವರು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಕಾರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿ, ಇರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂಥ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಈಚೆಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವು ಲ್ಲಾರರ ಆಂತಸ್ತಿನವರು ಎರಡು ಕಾರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟು ನೂರು, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿರಲಿ, ಅವರ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಈಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದೂ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದೂ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವಿದೆ. ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆ ತಮಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವುದೂ, ಆಸ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವುದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೆವೆಯೆಂದು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಚೆಲು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕುಡಿದರೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನೇ ಕುಡಿದಿದ್ದರೂ ಕುಡುಕರು ಎಂಬ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಣ ಅಪಾದನೆ ಸುಳ್ಳೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಷ್ಪ್ರಹರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನ ನೋಯುವುದೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರ್‌ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿಷ್ಪ್ರಹರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು, ಇಂತಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ನಿಷ್ಪ್ರಹತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ

ಬಂದು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನವಾಯದ ತೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರ ಆಶೆಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಜನ ರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. Prevention is better than cure ಎಂದು, ಇಂಥಾದ್ದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರದ್ವಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಏರ್ಪಾಡೂ ಕೂಡ prevention ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದರೆ ಮುಂದಾದರೂ ಹೀಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡ ಬಾರದೆಂಬ ಭಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚಕ್ಕೋರತನದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸತ್ಯವಂತರುಗಳೂ ಇರಬಹುದು, ನಿಷ್ಕಳ ರೂ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಿಪ್ಪೆ ತಿಂದವನು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಹಣ್ಣು ತಿಂದವನು ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಎಂಬಂತೆ ನಿವೃತ್ತರಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕಛರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆಂಬ ಮನೋ ಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಧೈರ್ಯಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರಲಿ, ಅವರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಾದೆಯುಟ್ಟು ಸಮಿ ತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ತತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಆ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ terms of reference ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನುಚಿ ಸುತ್ತನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಮುಖ್ಯ ಸಚಿ ವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನಿಪಾಸಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕವನ್ನು ನುಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ರತಕ್ಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ Manual of General Circulars and Standing Orders ನ 278 ಮತ್ತು 279ನೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

278. A gazetted officer or any other Government servant receiving a salary of Rs. 100 and above may not lend money to any person possessing land within the local limits of his authority, nor may he, except in the ordinary course of business with a Joint-Stock Bank or a firm of standing borrow money from, or otherwise place himself under a pecuniary obligation to, any person subject to his official authority, or residing, possessing land, or carrying on business within the local limits of such authority.

279. When a Government servant is appointed or transferred to a post of such a nature that a person from whom he has borrowed money or to whom he had otherwise placed himself under a pecuniary obligation will be subject to his official authority, or will reside, possess immovable property or carry on business within the local limits of such authority, he must forthwith declare the circumstances to the Government through the usual channel.

ಇನ್ನು Rules for the Conduct of Government Servants ನ 22 ಮತ್ತು 23ನೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ.—

Rule 22. Every Government servant or candidate for Government service must make to the Government, through the usual channel, a declaration of all immovable property in Mysore, which may, from time to time, be held or acquired by him or held and managed by his wife, or by any member of his family living with, or in any way dependent upon him.

Such declaration should state the district within which the property is situated and should give such further information as the Government may, by general or special order, require.

Rule 23. The Deputy Commissioners and the Heads of Departments are requested to keep a register of all lands held by themselves and their subordinates in the form prescribed in Appendix B.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು.—ಈ ರೀತಿ ಇದುವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು declare ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY—

If the Hon'ble Member had a minute's patience, I think he would have had the answer he desired to have.

ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 20ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಫಿಷಿಯರ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

Official Memorandum.

No. 11078-11173—C.B. 288-49-1, dated Bangalore, the 20th February 1950.

Subject.—Government Servants' Conduct Rules.—Immovable property held or acquired by Government Servants.

1. The attention of all Government servants is drawn to Rules 22 and 23 under the Rules for the conduct of Government Servants regarding immovable property held or acquired by them which are reproduced below.

2. Government observe that there has been some slackness in the observance of these Rules and direct that strict observance of the rules is obligatory.

3. Heads of Departments and Deputy Commissioners are requested to see that all officers under their control send declarations required under the rules to Government regularly and promptly and that the registers of all lands held by themselves and their subordinates are kept in the form prescribed in Appendix 12 of the Manual of General Circulars and Standing Orders. Extracts from these registers for the year 1949 in respect of all officers may be sent to the Chief Secretary to Government not later than 1st July 1950.

So, with regard to all Government Officers who are in service, these rules are brought again to their notice and and Heads of Departments are asked to send up written statements before 1st July 1950. Added to this, Sir, some new powers have been vested in the Government under the Prevention of Corruption Act, 1948). The relevant Article reads as follows.

"8. (1) The Government or any officer authorised by it in this behalf may require any person who has been or is a public servant to furnish a true and correct statement of all property whether moveable or immovable, income and such other particulars in respect of his own property or income or of property or income by whomsoever such property or income may be held on behalf of the public servant concerned or of property or income of relations dependent on the public servant concerned as may in the opinion of the Government or such officer be necessary for the purposes of investigation or inquiry into offences under this Act or under sections 161, 164 or 165 of the Indian Penal Code.

Explanation.—For the purposes of this subsection a relation dependent on a public servant means the wife or husband and the children of such public servant."

(2) Any such person who fails to furnish the information required or who furnishes information which he knows or has reason to believe to be false shall be punished with simple imprisonment for a term which may extend to one year or with fine or with both."

So, Sir, under the General Circulars and Standing Orders we have got rules to deal with this matter. Government have also got special powers under the Anti-Corruption Act, and Government have also taken steps to call for necessary statements from the Heads of Departments with regard to this. If proper written statements are not sent uptill now, they must be sent before 1st July 1950. I may also assure the House that in certain cases where lapses have been found and with regard to certain officers where Government have taken steps, very shortly there may be an announcement in this behalf.

I want to say one thing in this connection. No doubt the members

who have preceded me have said that such an enquiry committee like this is necessary with a view to enhance the reputation of the Government Servants, with a view to remove any grouse against the officers etc., etc. For all these compliments I am extremely grateful to the Members on behalf of the Service. But in regard to those who have tracked off the path of rectitude, I must assure the Hon'ble Members, that Government are more anxious to bring such people to book, (Hear, hear) but on sufficient evidence and on proper enquiry and after going through the procedure laid down in this behalf.

Another point is this. We have found that our Rules governing these matters are capable of improvement. We have got the Government Servants' Conduct Rules of Madras and Bombay and we are examining them and very shortly we are modifying the Rules to the extent that may be called for.

Under these circumstances, since the Government have already taken up this matter in right earnest, since there are already rules governing the matter and the Government have already got powers to deal with the matter, I hardly think that there is any need for a committee of the kind that is suggested in the cut motion. In the circumstances, I am unable to accept the cut motion to form a committee. If, after some time, after going into all aspect of the matter, Government feel like constituting a committee, then they are prepared to consent to this in due course.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I will answer it at the time of interpellations.

Sri M. N. JOIS.—How about the retired officers ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is why I said, the Rules are capable of improvement and that aspect is also being considered. We may bring in retired officers also. That is one of the defects in the rules.

Sri M. N. JOIS.—I withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Administration of Insurance Department.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—
ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 22, 44,900 be reduced by Rs. 100 (to raise a debate on the administration of Insurance.)"

೧. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಅಡಳಿತ ಚುನಾಯಿತ ಐದು ಜನರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯಿಂದ ಹಿಂಡಿಬಂದಿರಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊರದ ವರ್ಷ ಆ ಐದು ಜನರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ನಲ್ಲ ಫಾಯಿಷ್ ಆಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರು, ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದರು. ಬಾಕಿ ಏರಡು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸದೆ, ಮೂರು ಜನ ಸಾಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಆಯಿತು. ಇದು ಪ್ರಜಾ ಸತ್ಯವು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಬ್ಯಾಂಚ್‌ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ತಮ್ಮ ನೇರವಾದ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗಿನವರು ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯ ಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದು ಪತ್ತೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷ ಯಗಳಿವೆ. ಈಗ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—It is now one of the clock. I shall put the demand. The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 22,44,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'General Administration'."

The motion was adopted.

Demand No. 8.—18. Muzrai Institutions.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :—

"That a sum not exceeding Rs. 4,91,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Muzrai Institutions'."

None of the cut motions under this head was moved.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 4,91,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Muzrai Institutions'."

The cut motion was adopted.

Demand No. 9.—14. Scientific and Miscellaneous Departments.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 1,94,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Scientific and Miscellaneous Departments'."

None of the cut motions under this head was moved.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 1,94,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Scientific and Miscellaneous Departments'."

The motion was adopted.

Demand No. 9-A.—15. Pensions and Allowances.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 40,35,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Pensions and Allowances.'"

(None of the cut motions under this head was moved.)

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 40,35,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Pensions and Allowances.'"

The motion was adopted.

Demand No. 10.—16. Stationery and Printing.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 13,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Stationery and Printing'."

(None of the cut motions under this head was moved).

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 13,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Stationery and Printing'."

The motion was adopted.

Demand No. 11.—17. Miscellaneous.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 16,43,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Miscellaneous'."

(None of the cut motions under this head was moved).

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 16,43,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1951, in respect of 'Miscellaneous'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—To-morrow Demands up to Education will be taken up.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What about the cut motions to be taken up to-morrow ?

Mr. SPEAKER.—That will have to be decided.

The House will now adjourn.

The Assembly adjourned at Four Minutes past One of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock, on Wednesday, 29th March 1950.